

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 176

Maribor, četrtek 6. avgusta 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Dr. Brüning in dr. Curtius od-
potovala v RimOBA NEMŠKA DRŽAVNIKA UPATA, DA SE BODO POGAJANJA Z MUSSO-
LINIJEM KONČALA Z USPEHOM.

BERLIN, 6. avgusta. Državni kancelar dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius sta sredi ob 22. uri odpotovala iz Berlina v Rim. Pred svojim odhodom je dal državni kancelar na anhaltskem kodvoru zbranim novinarjem sledečo izjavo:

»Jaz in zunanji minister dr. Curtius sva izredno zadovoljna, da se nama enkrat nudi prilika, da stopiva osebno v stike z načelnikom italijanske vlade, Mussolinijem. V Nemčiji smo popolnoma prepri-

čani o tem, da je vse odredbe, ki jih je izdala letos italijanska vlada, prevevala želja in dolžnost po sodelovanju pri obnavljanju Evrope. Sta to dva cilja, na katerih uresničenju ste Nemčija in Italija enako interesirani. V Rim odhajava z nado, da bodo naši razgovori z italijanskimi državniki potekali harmonično in priateljsko in da se bo posrečilo približati rešitvi vse še višje težnje probleme, tako da moremo pričakovati najlepših uspehov.

Smrt dr. Danila Majarona

LJUBLJANA, 6. avgusta. Davi je umrl tu na posledicah srčne oslabelosti v starosti 72 let znani odvetnik dr. Danilo Majaron. Pokojnik je bil 25 let predsednik odvetniške zbornice, 12 let je bil poslanec bivšega kranjskega deželne zbornice, nekaj časa tudi urednik »Slovenskega Naroda« in je užival kot jurist velik ugled. V priznanje za njegove zasluge za ustanovitev ljubljanske univerze ga je profesorski zbor imenoval za častnega doktorja. Pokojnik je bil vrh tega tudi častni doktor univerze v Pragi. Pogreb se bo vršil v soboto.

Truplo Janka Lesničarja
že v Celju

CELJE, 6. avgusta. Truplo z zemskimi ostanki tragične smrti preminulega drugarja Janka Lesničarja je bilo davi pripeljano v Celje in postavljeno v poslopju Zvezne tiskarne na mrtvaški oder. Pogreb se bo vršil v petek, ob 5. popoldne na okoliški pokopališče.

Minister Balbo padel v
nemilost

RIM, 6. avgusta. Kakor poroča »Libera Stampa«, je italijanski minister za letalstvo Italo Balbo, padel pri Mussoliniju v nemilost. Spremlja ga za vsakim njegovim korakom politična policija. Razlogi, zakaj je Balbo izgubil zaupanje, katero je užival dosedaj, pa še niso znani.

Komunistična vohunska cen-
trala na Dunaju

DUNAJ, 6. avgusta. Dunajska policija je izsledila široko razporedeno komunistično vohunsko centralo, katere delovanje je bilo v tesni zvezi z varnostnimi

morda izbila iz nje zase celo kake posebne koristi. Spričo nepopustljivosti Berlina pa je sedaj razočaranje teh krogov tem večje.

Iz Nemčije prihajajo kljub skupnemu nastopu z Dunajem v Haagu pri razpravi o avstrijsko-nemški carinski uniji zadnje čase same neprijetnosti za Avstrijce. Med njimi je posebno neprijetno za Avstrijce povišanje diskonta Narodne banke kot posledica nemške finančne krize. Večina avstrijskih občin je najela pri Narodni banki večje kratkoročne kredite, za katere morajo sedaj plačevati izdatno povišanje obresti, kar pomenja novo težko obremenitev že itak preobremenjenih občinskih proračunov. Kolika je ta zadolžitev, priča nedavna statistika Na-

ukrepi avstrijskih zveznih železnic za slučaj morebitnega prevrata. Komunisti so imeli svoje zaupnike na najrazličnejših mestih in sicer celo na takih, da so jim prišli v roke važni rezervatni akti, na podlagi katerih so potem izdelali svoje načrte. Kolikor je dognano, voditeljeve cele akcije ni mogoče aretirati, ker se nahajajo v inozemstvu.

Bodoča ameriška brodovna
politika

WASHINGTON, 6. avgusta. Ameriški mornarski minister je pravkar objavil smernice za bodočo ameriško brodovno politiko, v katerih naglašajo, da mora biti ameriška mornarica tako močna, da bo omogočila naglo in široko fronto za napade, ako pride do vojne. Zedinjene države imajo namen zgraditi brodovje, ki ne bo čisto nič zaostajalo za brodovji drugih držav, ne da bi pri tem kršile pogodbe, sklenjene v Londonu in Washingtonu. Za gradnjo novih bojnih ladij je določen letno 60 milijonov dolarjev. Brodovni program do l. 1945 zahteva 840 do 1000 milijonov dolarjev. V l. 1945 bo dosegla ameriška bojna mornarica svojo največjo moč in enakost z Veliko Britanijo.

Ameriški bančniki in kratko-
ročni kredit Nemčiji

NEW YORK, 6. avgusta. Tu se je vršila važna seja ameriških bančnikov, ki so dovolili Nemčiji različne kratkoročne kredite. Razpravljali so o predlogu nemške vlade, da se podaljšajo brez izjeme vsi tuji krediti za šest mesecev, ne glede na njihov značaj. S tem predlogom pa ameriški bančniki ne soglašajo, ker za stopajo stališče, da je treba deliti nemške kratkoročne kredite v več kategorij. Predvsem menijo, da morajo Nemci brez odloga plačati akceptne kredite, ki imajo

rodne banke, da uživa pri njej kratkoročne kredite od 4386 avstrijskih občin ravno 2104, 71 velikih občin pa kar 69. Skupna višina teh kreditov presega 120 milijonov šilingov. Vprašanje občinskih kreditov bo sploh postalo kmalu, najkasneje pa tekom jeseni, eno najbolj aktualnih in spornih vprašanj avstrijske notranje politike. Za njegovo rešitev imajo razne stranke različne načrte. Največ zagovornikov ima načrt, da bi prevzel te kredite Dunajski hipotekarni kreditni zavod in jih spremenil v dolgoročna in nizko obrestovana posojila. Proti njemu so pa zastopniki poljedelskega prebivalstva, ki se boje, da bi bile s tem oškodovani deželni hipotekarni zavodi, ki podpirajo predvsem kmečko prebivalstvo v se-

povem trgovski značaj in so dovoljeni samo za čas, dokler ni izvršena kupčija, za katero so bili dovoljeni. Skupna vsota teh kreditov presega 300 milijonov dolarjev.

Madžarske državne finance

BUDIMPEŠTA, 6. avgusta. V palači ministrskega predsedništva in finančnega ministrstva so se vršila včeraj ves dan posvetovanja odličnih gospodarstvenikov, ki so se bavili z vprašanjem, kako naj se priskoči državnim financam na pomoč. Pri tej priliki se je razmotrivalo tudi o vprašanju velike transakcije v obliki dobave blagovnih kreditov, kakor so to Amerikanci predlagali nemški vladi.

Več milijonov ljudi brez strehe

ŠANGAJ, 6. avgusta. Položaj v mestu Hankau, kjer je prišlo radi porušjenja nasepa do velikanse poplave, se je sedaj še poslabšal. Po ulicah in hišah voda še vedno narašča in je dosegla na raznih krajih mesta že 3—5 metrov. V elektrarni stoji voda 2 metra visoko in je nevarnost, da bodo morali obrat vsak hip ustaviti. Število smrtnih žrtev poplavne katastrofe še vedno ni natančno znana, gre pa v stotine. Med prebivalstvom vlada velika beda. Vsled slabih zdravstvenih razmer se je bati, da se pojavi epidemične bolezni. Tudi po ostalem Kitajskem so napravile poplave ogromno škodo in je na milijone ljudi brez strehe. Riževa žetev je v številnih pokrajinah popolnoma uničena.

Velik požar v Carigradu

CARIGRAD, 6. avgusta. V Peri, evropskem delu mesta, je nastal velik požar, ki je uničil skoro ves ta evropski četrt. Do trenutka je pogorelo že 150 hiš. Klub skupnim naporom gasilcev, policije, vojaštva in civilnega prebivalstva se nikakor ni posrečilo zajeziiti ognjeno morje.

Otok iz jekla

PARIZ, 6. avgusta. Ker je igralnica v Monte Carlu radi sedanjih težkih gospodarskih krize izgubila na privlačnosti, je iznašla kneževina novo privlačnost. Monte Carlo ima že nekaj dni umeten otok in na njem gledališče pod milim nebom. Otok je približno 100 m od obale in so uporabili za njegovo izgradnjo 18.000 kg jekla. Ogromen žerjav je dvigal jeklene mase in jih postavljali na skalovje, ki tvorijo solidno podlago. Ta umetni otok bo igral v bodoče vloge pravilnega otoka.

Imenialite se CMD

dani težki krizi s hipotekarnimi posojili, ker ne bi mogli več plasirati toliko zadolžnih pisem, kakor danes. Baš radi tega odpora so zagrozili dunajski socialistični občinski svetniki, da bodo odložili svoje funkcije, če bo vlada upoštevala samo zahteve podeželskih krogov ter prebrčila načrt o konvertiranju kratkoročnih občinskih kreditov v dolgoročna posojila. Glede na težak položaj, v katerem se nahaja danes avstrijsko gospodarstvo, je skoraj gotovo, da bo poskušala doseči dr. Enderjeva vlada sporazum na kompromisni podlagi, ki bo upošteval po možnosti zahteve in ugovore tako podeželskega ljudstva, kakor prezadolženih občin.

Položaj v Avstriji

Veliki dogodki, ki so se vršili zadnje čase na zapadu in v Nemčiji so odvrnili pozornost svetovne javnosti od razmer v avstrijski republiki, ki je dala s krizo Credit-Anstalta prvi signal za akcijo v Evropi z odložitvijo reparacijskih zahtev v Evropi z odložitvijo reparacijskih zahtev. Po odobritvi zakona o pomoči Credit-Anstaltu je šel avstrijski narodni svet na počitnice, dočim so pričeli izvršni organi izvajati zakone, ki so bili sprejeti tik pred odgoditvijo narodnega sveta. Med temi zakoni je posebno zadel Avstrijske zakon o davku na prejemke vseh stalno nameščenih, dalje zakoni o okrnjenju prejemkov državnih nameščencev in o povišanju uvoznih carin na razna živila in vsakdanje potrebščine. Pri vsem tem pa niha kot Damoklejev meč nad glavami avstrijskega ljudstva vprašanje, ali bodo vsi ti novi davki in davčnatve zalegli za kritje še vedno naraščajočega primanjkljaja v državnem proračunu.

To skrb še pomnožuje nedavna izjava zveznega kancelarja, da bo najbrže treba poseči še po novih odredbah in povišanih državnih prejemkov, ki so v zadnjih mesecih nazadovali za 10%, če se ne ohranijo ravnotežje v državnem proračunu. Kako se bodo razvijali pri tem politični dogodki pri naših sosedih v jeseni, zavisijo v veliki meri od socialistične opozicije. Vsekakor pa je gotovo, da bo ta najodločnejše nastopila proti vsakemu poskusu okrnjenja socialne zakonodaje, v kateri vidijo meščanski in sešlaški zastopniki v narodnem svetu glavni vzrok sedanje latentne avstrijske finančne krize.

Mnogo pozornosti je vzbudilo v svetovni javnosti delstvo, da je ostalo avstrijsko finančno gospodarstvo kljub ozki povezanosti z Berlinom in Budimpešto pri zadnji krizi neprizadeto in da ni popsegla avstrijska vlada po sličnih ukrepih, kakor nemška in madžarska. Glavno zagovornico za to ima zvezni kancelar dr. Ender, ki je užival v najtežjih trenutkih dovolj zaupanja v inozemstvu, da je dobil te kredite, s katerimi se je prebil pretekla tedna, ki bi lahko zapustili še vse globokejšo sledbo v avstrijskem gospodarstvu, kakor ga bodo v Nemčiji in na Madžarskem. Kljub vsem naporom pangermanskih krogov pa se ni posrečilo preprečiti vpliv nemške finančne in gospodarske krize na razpoloženje avstrijskega ljudstva z ozirom na akcijo za priključitev k Nemčiji. Zadnji dogodki v Nemčiji so nemalo okrepili zopet stališče Avstrijcev in inozemskih avstrijskih prijateljev, ki stalno propovedujejo, da je Avstrija možna samostojnega življenja in da bi v primeru združitve z Nemčijo igrala vse bolj drugorazredno vlogo, kakor jo danes. K temu je pripomogla tudi odredba nemške vlade o uvedbi takse za potovanje nemških državljanz v inozemstvo, s katero je bil hudo udarjen tujski promet v Avstriji. Prijatelji Nemčije v Avstriji so se trdno nadejali, da bo uživala Avstrija pri izvajanju te odredbe posebne ugodnosti in da bo

Novice iz Slatine Radencev

Te dni je bila tu komisijonalna razprava radi modernizacije banovinske ceste v območju zdravilišča Slatine Radencev. Komisija, katere so se izven domačega župana g. Zemliča ter zdravilišnega ravnatelja g. Janžeka udeležili tudi načelnik srezkega cestnega odbora g. Fric Zemlič ter gg. inž. Fišer in dr. Kovačič kot zastopnika kr. banske uprave, je tekom dopoldneva na licu mesta ugotovila vse potrebno. Proračun za asfaltiranje cestnega predela med novo šolo na eni in gostilno Jurkovič na drugi strani bi znašal prilično 400.000 Din. Banska uprava bi krila polovico, po 100.000 Din pa bi morali prispevati občina in zdravilišče. Občinski odbor bo v svoji prihodnji seji o tem razpravljal. Ker pa je občina sedaj itak znatno obremenjena z zgradbo nove šole, je verjetno, da bo to vprašanje za nekaj časa odloženo.

Preganjati smo začeli že tudi za zdravilišče zelo neprijetne in gostom nadležne komarje. Med glavnimi legli komarjev je globok močvirjen jarek med glavno cesto in železnico. Del tega jarka so sedaj že kanalizirali in nasuli. Upamo, da bo delo čim hitreje napredovalo — v interesu zdravilišča in njegove povzdige. Vprašanje s tem seveda še davno ne bo rešeno, saj so glavna legla komarjev v resnici močvirja ob Muri, ki leže skoro tik za zdraviliščem proti murski strani. Misliti bo treba na to, da se ta močvirja s primerno drenažo in kanalizacijo odstranijo.

Odbor nove »Zadružne elektrarne«, ki ima nalogo, da elektrificira tudi hiše in ceste izven zdraviliškega rajona, je pridno na delu in je imel te dni že zopet daljšo sejo, v kateri je razpravljalo o nadaljnji akciji.

V zdravilišču samem je bil promet nekoliko manjši. Za avgust pa pričakujemo večje število gostov. Zdravniška služba je letos zlasti tudi v pogledu nadziranja v kopališču in drugih zdravilnih napravah dobro organizirana in je asistent g. zdravnika dobro na svojem mestu!

Od nas se je poslovil in je odpotoval s svojo rodino na svoje novo službeno mesto v Jesenicah naš dolgoletni načelnik železniške postaje g. Žumer, ki si je tu s svojo uslužnostjo in vestnostjo pridobil splošne simpatije občinstva, ki smo ga pa spoštovali in v ljubili tudi kot velikega prijatelja cvetlic. Nele da je peronski del kolodvora simbolično dal zarasti z vinsko trto, je bilo za časa njegovega službovanja tukaj postajno poslopje kakor obraščeno s samimi cveticami, za katero vsako je vedno podrobno vedel, kako uspeva, kje stoji in česa ji je še treba. Ob slovesu je velik del svojega cvetličnega bogastva razdelil med svoje prijatelje. Naj mu bo tudi na njegovem novem mestu v njegovi rojstni Gorenjski usoda mila!

Novi šef postaje g. Fabijan iz Gornje Lendave je že nastopil svoje mesto in upamo, da se bomo tudi z njim prav dobro razumeli. Dobro došel v naši sredini!

Naš krajni šolski odbor je v svoji zadnji seji določil podroben program za šolnostni povodod blagoslovitve in otvoritve nove šole dne 16. avgusta.

Vidite, tudi tu se neprestano giblje v dogodkih! V. S.

Pogreb Janka Lesničarja,

tragične smrti preminulega zadružnega ravnatelja in zaslužnega slovenskega novinarja, ki je postal v nedeljo žrtev zločinaškega atentata v Zemunu, bo jutri, v petek popoldne iz Celja, kamor prepelejo njegove zemske ostanke iz Beograda.

200 milijonov za narodno zdravstvo v Savski banovini.

Uprava Savske banovine posveča posebno skrb za izboljšanje zdravstvenih in socialnih prilik med prebivalstvom banovine. Izdelan je bil obsežen načrt za postopno graditev velikega števila novih bolnic, zdravilišč in okrevališč. Kredite za izvedbo tega programa bo dala Savska banovinska hranilnica. Skupno bo potrošenih z izvedbo programa nad 200 milijonov dinarjev, ki bodo dobro naloženi. Ob tej priliki bi želeli, da pristopi tudi uprava Dravske banovine čim prej k razpravljanju o vprašanju povečanja mariborske bolnice, ki je za sedanje potrebe mnogo pretesna.

Realna gimnazija v Mariboru

sprejema prošnje za sprejemni izpit za I. razred do 26. avgusta. Priložiti je treba krstni list in šolsko izpričevalo. — Sprejemni izpit se prične 27. avgusta ob 8. uri. Vrši se bo po pravilniku, ki so ga objavili ljubljanski dnevniki. Popravni izpiti se pričnejo 24. avgusta ob 8. uri. Vpisovanje v I. do VIII. razred bo od 1. do 5. septembra.

Zaklopne znamke.

Zaklopne znamke v listni obliki je ravnokar izdala uprava ljubljanskega veleposelstva v propagandne namene za svojo letošnjo prireditev »Ljubljana v jeseni«, ki bo od 29. avgusta do 9. septembra. Vignete so na razpolago v slovenskem, hrvaškem, srbskem, nemškem in francoskem besedilu. Podjetja itd. naj jih izvolijo zahtevati od urada veleposelstva v Ljubljani, ki jih bo takoj brezplačno dostavil.

Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru

priredi 15. t. m. sadni obhod po svojem okrožju. Odhod takoj po 8. maši. Zbirališče Miklošičev trg pred hišo predsednika Zacherla. Obiskali bomo v prvi vrsti sadonosnike naših zavednih članov in prijateljev sadjarstva na Sp. Kamenščaku, v Radomerju, Radomerščaku, Cubru, Grezovščaku, Slamnaku, Podgradju, Nunki grabi, Presiki, v Stročji vasi, Pristavi, Babince in Noršince pa obiščemo pozneje. Na obhodu bomo določevali razne neznane sorte, ugotovili razne pomankljivosti glede sajenja in negovanja dreves sploh. Strokovno vodstvo prevzame kmetijski referent g. Žnidarič. Kdor se hoče udeležiti tega poučnega obhoda, naj to javi do 10. avgusta predsedniku. — Udeležite se te ekskurzije v obilnem številu! Na veselo svidenje 15. avgusta!

Streljaška družina v Mariboru

opozarja svoje članstvo, da odpade v nedeljo dne 9. t. m. streljanje radi slavnosti v Hotinji vasi.

Ogenj v Poljčanah.

V noči od nedelje na ponedeljek je razburila speče prebivalstvo gasilna tromba in plat zvona, pozivljajoč na pomoč. Požar je tokrat izbruhnil pri posestniku Štrausu v Gor. Poljčanah. Začelo je goriti nekako ob pol dveh ponoči gospodarsko poslopje in so zgoreli do tal: govejski hlevi, še novi svinjaki, lepa preša, klet s sodi, vsa krma, voz pšenice itd. Živina se pase sedaj žalostno okrog pogorišča in bi bila čez noč brez strehe, da je niso vzeli v zaščito dobri sosede. — Ožgano in uničeno je tudi krog in krog poslopja stoječe sadje in vinski nasadi. Seveda so prihiteli reševati domačini, kot gasilci, vendar so mogli obvarovati le zraven stoječo stanovanjsko hišo, ker ni bilo vode in je visoki plamen razširjal tako vročino, da sploh ni bilo mogoče blizu. Zavarovan je bil nesrečni pogorelec za vse skupaj komaj za 20.000 Din.

Z nožem v hrbet...

V Mostečnem pri Makolah se je minulo nedeljo radi zle šmarnice zopet pripetil žalosten dogodek. Fantje, razgreti radi prezavžite pijače, so se stekli in je med tepežem eden dobil smrtno nevarno rano z nožem v hrbet. Ker se slični dogodki dogajajo tudi drugod, bi bil res skrajni čas, da se ta strupena pijača zabrani prodajati zlasti v javnih lokalih.

Roko si je zlomila.

Šestletna Anica Kobalej iz Hošnice, je padla v terek popoldne, ko se je igrala z otroci na škedenju tako nesrečno z nje, da si je zlomila desno roko. Prvo pomoč ji je nudil poljčanski zdravnik dr. Hronovsky.

Popravi.

V poročilu »Sokolski praznik v Zrečah« v 174 šte. se mora pravilno glasiti, da je na vse navzoče za domače društvo govoril br. Vidmar in ne br. Winter, kot smo pomotoma poročali.

Razne nezgode.

17-letnemu tkalcu Franju Ribiču je včeraj stroj odrezal sredinec leve roke. Moral je v bolnico. — V Zgornji Poljskavi je prišel 96-letni Makso Velcer z leve roki v slomoznino in utrpel težke poškodbe. — V Račjem je padel s kolesa 19-letni trgovski pomočnik Joško Kapel. Pri padcu si je poškodoval obraz tako zelo, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Maline s Klopnega vrha

na Pohorju so danes prodajali na trgu po 4 Din liter. Tako je bilo na razpolago precej hvaležnih kupcev, ki niso nič »glihali«.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih usedu (Hemenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi, izborno čistilno sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefova« grenčica se dobiva pri vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vino, ki ni vino.

Pišefo nam: Nedavno je roka pravice prišla mesarje, tačas pa bi bilo zelo uместno, da bi pristojna oblast dala preizkušati vina po gostilnah v mestu in okolici. Smo takorekoč sredi vinogradov, in je pristnega, dobrega vina dandanes na ponudbo pri producentih od 2—5 Din; kljub temu pa imamo tako v mestu Mariboru kakor v bližnji okolici gostilne, kjer nam kvarijo zdravje s ciknenimi in ponarejenimi vini po ceni od 10—14 Din. Marsikdo se bo čudil, da je to pri obilici vina, ki je še v kletih pri vinogradnikih, sploh mogoče, pa je istina! Smatramo to enostavno za brezvestnost in kaznivo dejanje dotičnih, ki so krivi tega prestopka. Ni nobeno čudo, da zahajajo ljudje trumoma v vinotoče, kjer dobé naravna in dobra vina po razmeroma nizki ceni. Občinstvo se pritožuje tudi zaradi tega, da se ne znižajo cene mesnim jedilom sedaj, ko so mesarji že znatno popustili.

Na cesti sta obležala.

Včeraj sta bila okoli polnoči aretirana in prepeljana v zapore dva mladeniča, ki sta se ga tako nasrkala, da sta obležala na ulici. Prvi je bil 31 letni M. Franc, ki ga je pobral stražnik pred nekim lokalom v Stolni ulici, drugi po 20letni S. Franc, hlapec iz Sv. Florjana pri Šmartnem. Prišel je včeraj brez potnega lista preko meje in se iz veselja napil, da je zopet v domovini.

Vlom v stanovanje.

Neznani zlikovec se je priplazil preko ograje hiše št. 10 v Tomšičevi ulici na dvorišče, od kjer je splezal skozi okno v pritlično stanovanje carinika Laziča Vazilija. Odnesele je več parov čevljev in nekaj živil v skupni vrednosti okoli 500 dinarjev.

Nehvaležnost je plačilo sveta.

Sinoči okrog 21. ure se je pri veleposesniku in vinotrtcu J. Rothu v Spod. Radvanju oglašil 28letni brezposelni kličavničar Jakob Purger, rodom iz Gradca, a pristojen v Lokarce, srez Maribor, levi breg. — Gospodariju je izročil svoje dokumente, nakar mu je ta nakazal prenočišče v seniku zraven domačega hlapca, 70-letnega Štefana Kaca, ki je pa bil slučajno odsoten. Purger si je takoj ogledal nakazano mu ležišče, zaprl vsa vrata in začel s »preiskavo«. Pod blazino starega hlapca Štefana Kaca je bilo 4.600.— dinarjev — prihrankov. Brez dolgega premišljevanja si je prilastil plen in pri prvem oknu izginil v — črno noč. Medtem se je pa vrnil Štefan Kac domov in na svoje veliko začudenje opazil velik nered na svojem ležišču, kar je takoj prijavil svojemu gospodarju s pristavkom, da pogreša tudi svoje prihranke. — Sum je takoj padel na Jakoba Purgerja, čegar dokumenti so ostali v rokah g. Rotha. Avizirani študentski orožniki so vse storili, da izsledijo tatu. Iz Žoharjeve gostilne na Tržaški cesti je zasledovani tat izginil trenutek pred prihodom orožnika. Vse orožniške stanice, kakor tudi mestna policija so obveščene o dogodku.

Nezgoda kmetice pri — molžnji.

V mariborsko splošno bolnico so pripeljali 54-letno posestnico Ivano Zupaničovo iz Slovenje vasi pri Ptujju z zlomljeno desno ključnico. Med molžnjo jo je nepričakovano brcnila krava s tako silo, da je obležala nezavestna. Njeno stanje je zelo resno.

Nezgoda posestnika na Pobrežju.

Včeraj dopoldne je padel na Pobrežki cesti, hoteč se izogniti nekemu vozilu, 65-letni posestnik Ivan Šlak, tako nesrečno, da si je zlomil desno roko in so ga morali takoj odpremiti v splošno bolnico.

Prijave za enoletni trgovski tečaj Slov. trg. društva v Mariboru

se sprejemajo dnevno od 10.—11. ure Zrinjskega trga 1 (drž. trgovska akademija). Sprejemajo se tudi pismene prijave. Zahtevajte brezplačno prospekte od ravnateljstva tečaja.

Vse igralce državne razredne loterije v upravi »Jutra« in »Večernika«, Maribor, Aleksandrova cesta 13, naprošamo, da zamenjajo srečke najkasneje do 10. m., ker bo žrebanje že 11. avgusta.

Društveno potovanje na Jadran in Bosno.

O priliki proslave »Sinjske Alke« priredi Jug. Turing-Klub gornje potovanje v času od 15. do 23. avgusta. L. 1715. so prebivalci Sinja (pri Splitu) junaško premagali turško vojsko in v proslavo te zmage se vrše še sedaj vsako leto igre, ki jih izvajajo »Junaki Alkari« s streljanjem in metanjem kopja v diru skozi takozvano »Alko«. Viteške igre »Alkarov« so deležne splošne priljubljenosti in zanimanja. — Društveno potovanje se bo vršilo pod strokovnim vodstvom po programu v sledeča mesta: Skupno odpotovanje iz Zagreba dne 15. tega meseca v Split, Šibenik (500 letnica katedrale), Dubrovnik, Sarajevo, in to deloma z železnico, deloma s parnikom. V posameznih mestih krajiš izleti in ogled vseh znamenitosti. Podroben program se dobi v pisarni društva Putnik, Aleksandrova c. 35., istotam tudi vse potrebne informacije. Celokupni izdatki za vse potovanje (Maribor in nazaj) s prehrano in vožnjo po železnici in parniku, so preračunjeni na cca 1.550.— Din.

Prastaro človeško okostje

Angleški listi poročajo o nenavadni najdbi v Avstraliji, ki bi mogla izzvati velik prevrat v dosedanjem znanstvenem naziranju o početku človeka. Prof. Collin Mackenzie, rektor avstralskega anatomskega zavoda, je preiskal lobanjo, najdeno v notranjosti Avstralije ter pri tem ugotovil, da gre za lobanjo ženske, ki je živela približno pred milijon leti. Po mišljenju avstralskega medicinskega društva, ki se strinja s Collinovim, je to lobanja neke 30 let stare ženske. Čelne kosti na glavi so nenavadno potisnjene nazaj, tako da je ostalo le malo prostora za možgane. Lobanja je sploh nenavadno majhna. Prof. Collin je mnenja, da izvira ta lobanja od človeškega plemena, ki še ni moglo hoditi pokonci.

Z motornim kolesom na Južni tečaj

Po nameri kapetana Wilkina, da prodre na Severni tečaj s podmornico »Nautilus«, se je pojavil na Norveškem mož, ki ima še bolj fantastičen načrt za pot na Južni tečaj. Ta junak je norveški tečajni raziskovalec Trugve Gran, ki misli uporabiti za pot na zaledeneli Južni tečaj — motorno kolo. Gran je izboren planinec ter posebno spreten plezalec po ledenikih. Izvršil je že celo vrsto poskusnih voženj z motornim kolesom v Grenlandiji ter trdno veruje, da se mu bo načrt poseta Južnega tečaja z motornim kolesom posrečil.

Pola Negri se zopet ženi

Po triletni odsotnosti se je filmska zvezdnica Pola Negri sedaj zopet vrnila v filmsko mesto Hollywood ter najela v nekem hotelu 13 sob. Pola Negri se namerava v Hollywoodu zopet udeležiti ter je izjavila, da se počuti silno osamljeno, tako da včasih misli, da je največja samotarka na svetu. Nekemu novinarju je izjavila tudi, da se namerava zopet poročiti. Zadnje razočaranje ji nikakor ni toliko zagrenilo življenja, da ne bi več mislila na ljubezen. Prišla je le do prepričanja, da so Amerikanci najbolj idealni zakonski možje. Ime svojega bodočega izvoljenca je seveda Pola Negri zamožčala ter je samo pripomnila, da je to neki gospod, ki igra v ameriškem filmskem svetu zelo veliko vlogo.

Društvo dijaških vlomilcev

V poljskem mestu Kielce je bilo izvršenih nešteto večjih in manjših vlovov. Vsi so bili izvršeni zelo pretekano ter je bila policija uverjena, da ima posla s stvarnimi svedrovci, ki so dovršili že vse univerze po znanih poljskih kaznilnicah. Zato ni bila malo presenečena, ko so odkrila šolska oblastva tajno dijaško društvo gimnazijskih dijakov, ki so se organizirali za skupno izvajanje tatvin in vlovov. Duša organizacije pa sta bila dva visokošolca in neki inženier.

Neobjavljeni članek nemškega novinarka

ZANIMIVA PROROKOVANJA O SVETOVNI VOJNI IN NJENIH DOGODKIH.

Dr. Artur Bernstein, politični sodrudek berlinskega dnevnika »Morgenpost« je objavil 30. julija 1914 članek, v katerem je na prav fantastičen način proročeval dogodke svetovne vojne in njegove posledice. Ker je letos preteklo že 17 let, odkar je bil ta članek napisan, čeprav ni bil objavljen, gotovo ne bo odveč, ako si malo ogledamo to proročanje. Po kratkem psihološkem uvodu o Nemčiji ugotavlja dr. Bernstein sledeče:

Trozveza ne obstoji več. Italija v vojni nikakor ne bo na naši strani, ako pa se je bo udeležila, potem bo gotovo na strani Velike Britanije. Anglija ne bo dovolila, da bi nemške čete prodirale skozi Belgijo, kakor določa to že od l. 1907 splošno znani strategični načrt. Tudi Anglija ne bo ostala nevtralna, temveč bo stopila takoj na stran Francije ali pa vsaj v trenutku, ako bi bila Francija v nevarnosti. Ako pa stopi Anglija v vojno proti nam, potem bomo imeli proti sebi sploh ves anglosaški svet, v prvi vrsti Zedinjene države, morda pa tudi ves svet.

Japonska ne bo napadla Rusije, temveč prej nas. Skandinavske države (naši nemški bratje) nam bodo prodale vse, kar ne bomo potrebovali, sicer pa nam ne bodo sovražne. Avstro-Ogrska bo v vojnem pogledu komaj zadostovala za boj s Srbijo in Rumunijo. V gospodarskem pogledu pa jo lahko sovražniki sestradajo že v 3—5 letih. Nam ne more dati prav nič. Revolucija v Rusiji bo izbruhnila le tedaj, ako Rusija podleže v vojni. Vse dotlej, dokler se bo z uspehom borila proti Nemčiji, na kako revolucijo ni niti misliti. Naši veleposlaniki so prav dobro poučeni, kakšen je položaj v Rusiji. To mora vedeti tudi državni kance-

lar Bethmann-Hollweg. Niti misliti se ne sme, da bi mogel dovoliti, da se Nemčija zaplete v tri- do petletno vojno in vrh tega reši vsake odgovornosti in krivde za izbruh svetovne vojne. Ali bomo v tej najstrašnejši vojni, kar jih pomni človeštvo in kar jih je kdaj videl svet, zmaga-li — to pa je veliko vprašanje. Toda, tudi če zmagamo, ne bomo nič dobili, ker bo Avstro-Ogrska proti temu, da bi se Nemčija povečala. Edini zmagovalac v tej vojni more biti Anglija. Nemčija se bo borila za nekaj, kar ne bo dosegla. Milijon mrtvih, dva milijona invalidov in 50 milijard dolga — le to bo bilanca Nemčije iz te »vesele« vojne. In prav nič več.

Naravnost čudno je, da se je vse, kar je bilo v tem članku napisano tik pred izbruhom svetovne vojne, tudi dejanski uresničilo. Ves svet je bil proti Nemčiji; Italija in Amerika na strani antante in vojna je trajala »tri do pet let«. Le v eni stvari se je pomotil dr. Bernstein, a to je ravno tragično. Mislil je, da bo imela Nemčija samo milijon mrtvih, v resnici pa jih je izgubila najmanj dvakrat toliko.

Ako bi bil ta senzacionalni članek objavljen že tedaj (izšel je šele sedaj v listu »Weltbühne«) in ako bi ga dali teden dni pred pričetkom svetovne vojne prečitatii slehernemu prebivalcu Nemčije in njenih zaveznic — bogve kakšen uspeh bi imel? Zanimivo je, da je nemški novinar govoril že tedaj o mogočnosti ruske revolucije, kakor da je Nemčija že računala ž njo. Zanimivo je dalje, kako malo je cenil vojaško moč Avstro-Ogrske in da je omenjal tudi že reparacije, ki so prav sedaj tako aktualne in bi se jih Nemčija tako rada otresla.

Med Eskimi

Danski znanstvenik Peter Freuchen, ki je živel nad 20 let med Eskimi, je nedavno napisal zanimivo knjigo o življenju teh sinov leda in snega. V eskimovski razmere se je tako uživel, da je celo poročil nekó Eskimko in imel z njo deco.

Po mnenju Freuchena so zelo omejeni po mi onih ljudi, ki menijo, da so Eskimi neumnější in zaostalejši po razumu, kakor so drugi ljudje. V mnogem celo prekašajo povprečne Evropejce, posebno v pogledu fizičnih sposobnosti, saj morajo čisto mesece dolgo živeti v mrazu 40 do 50 stopinj pod ničlo. Resnica je, da se ne kopljejo in umivajo, pri tem pa so v bistvu snažnejši, kakor marsikateri Evropejec, ki se sleherni dan koplje. Razbojništva in tatvine so med Eskimi le redki slučaji. V nasprotju pa je nenavadno razvit čut gostoljubnosti in usmiljenja v slučaju potrebe. Žene naravno niso enakopravne z možmi, vendar pa je njihovo življenje daleko boljše, kakor pri marsikaterem evropskem narodu. Žene morajo skrbeti za otroke in kuhinjo ter čuvati plamen na ognjišču, kar je čisto zelo težka naloga. Drv ni in mnogokrat morajo žene kopati globoko v sneg in led, da nabere nekaj korenin, s katerimi zalagajo ognjišče, da ne ugasne.

Ljubosumnosti Eskimi ne poznajo. Na obalah polarnih krajev je daleko več žena kot mož. Spričo tega ni čudno, če ima skoro sleherni Eskimo po dve ali še več žen, zaradi česar imasta tam po dva moža eno ženo, za katero skupino skrbita.

Največji sovražnik Eskima ni mraz, nego glad, predvsem pomanjkanja tolste mesne hrane. Često se zgodi, da umro od lakote cel rodovi do poslednjega moža. Pri tem pa še ni padlo nobenemu Eskimu v glavo, da bi izvršil samomor.

Osel.

»Ako bi imel tu posodo z vodo in drugo s pivom,« je predaval nasprotnik alkohola, »ter bi postavil potem obe posodi pred osla, za katero plačajo bi se odločil osel?«

»Gotovo za vodo!« je nekdo vzkliknil. »Prav imate,« je odgovoril nasprotnik alkohola. »Tu vidite pravi nagon živati. Zakaj se ne dotakne raje piva?«

»Ker je pač osel,« ga je poučil nekdo, ki je velik prijatelj zlahtne kapljice.

Nesrečni Amanulahov avtomobil

Nedavno je bil objavljen stečaj nemškega evangelijskega društva zaradi poverb in malverzacij ljudi, ki so vodili ta zavod. Med aretiranimi voditelji zavoda se nahaja tudi generalni ravnatelj Jeppel. Obtožnica mu očita, da je kupil s kreditom, ki si ga je sam dovolil na račun družbe ne samo vilo, temveč tudi avtomobil, s katerim se je vozil Amanulah za časa svojega obiska v Nemčiji. Avtomobil je bil izdelan nalašč zanj ter ga je mislil odpeljati s seboj v Afganistan. Ker pa ni imel dovolj denarnih sredstev je vozilo tovarna zadržala in dočakala revolucije v Afganistanu, pri kateri je Amanulah izgubil prestol. Ostal ji je v skladišču dragoceni avtomobil, katerega je prodala za veliko vsoto nesrečnemu Jeppelu, ki bo sedaj sedeł na mestu v avtomobilu za švedskimi zavesami. Zanimivo je, da sedi v isti jetnišnici tudi neki Barella, ki je bil upravnik tovarne, katera je izdelala po naročilu Amanulaha večje množine orožja. Po revoluciji je Barella orožje prodal in denar poveril. Velike neprimlikke je imela tudi Junkersova tovarna letal, ki je z največjimi težavami prodala prometna in vojaška letala, ki jih je naročil pri njej ubežni kralj Amanulah.

Patentno zaščitena cvetlica

V patentnem uradu Zedinjenih držav so pravkar izdelali prvi patent, ki dovoljuje neki rastlini zaščitno pravico. Patent je bil podeljen Henriku Rosenbergu iz New Brunswicka v državi New Jersey za neko od njega vzgojeno vedno cvetočo rožo. V patentnem pismu je prišeta k vrsti plezalk, zahteva po patentu pa se ozira na novost in svojevrstnost rastline, ki obstoja v tem, da je bilo že ponovno dokazano, da ta cvetlica cveti celo leto.

Najmlajša pisateljica.

Založnik Gyldendash je izdal pred kratkim knjigo dvanajstletne deklice, ki je nedvomno najmlajša pisateljica na svetu. Deklica se piše Lis Andersen, njeno delo pa ima naslov »Moji potni doživljaji«. Seveda gre za mlado Američanko danskega pokolenja. Torej zopet nov ameriški rekord, kajti Amerika sploh ne more živeti brez rekordov.

Skrijnosti človeka z magično palico

Abbé Bouly je znan kot eden najbolj slovitih ljudi z magično palico, ki dela naravnost čudežna odkritja. Našel je s svojo magično palico ne samo nahajališča raznih rud temveč se je uveljavil ž njo tudi v bakteriologiji. S svojimi nadnaravnimi sposobnostmi je mogel medsebojno razlikovati tudi posamezne bakterije. Abbé Bouly poizkuša tudi, da pojasni svoje magične sposobnosti. Po njegovem naziranju povzroča solnčna svetloba v vsaki materiji, posebno v kovinah, posebne žarke, ki jih potem čuti človek z magično palico. Zato svetuje svojim tovarišem, da se obrnejo vedno s hrbtom proti solncu, kadar iščejo kovine in rude. Abbé je prepričan, da obstoje med dvema enakovrstnima materijama gotova rezonanca. Kadar n. pr. išče on s svojo palico v zemlji baker, potem si vedno natakne na prst bakren prstan. Od vlage bakra v zemlji prihajajo potem gotovi valovi, ki jih potem prstan čuti radi svoje enakovrstnosti. Med prstanom in bakrom nastane tako zveza, ki znatno olajšava najdbo te kovine. Pri vsaki kovini obstoji gotovo število žarkov. Baker n. pr. ima dva, aluminij samo enega, radij pa šest.

Abbé Bouly zatrjuje, da more podzemne izvirke in razne mineralije počutiti že iz daljave več sto metrov in mu palica služi samo še za to, da natančno označi kraj, kje je dotični izvir. Eden najbolj zanimivih poizkusov z magično palico je poizkus z grobovi. Abbé je namreč mnenja, da prihajajo iz grobov gotovi žarki, po katerih more spoznati, ali leži v grobu mož ali ženska. Njegovo naziranje so si osvojili tudi že znanstveni krogi in je bil Abbé zato že ponovno odlikovan z visokimi odlikovanji.

Stauka pri svatbeni pojedini

Omizje svatbenih gostov, ki se je odločilo, da se ne bo niti dotaknilo prinesenih številnih jedil in preživelo dan in noč v molku, ne meneč se za slavnostno razpoloženje ostalih, to je bila nenavadna slika, ki se je nudila nedavno na neki svatbeni slavnosti v indijski vasi Ernakulam pri Kalkuti. In pri tej priliki se je pokazalo, kako močen je in kako daleč že sega pasivni odpor Gandijevih pristav. Gostje so bili odločni nasprotniki poroke, ker so bili mnenja, da bi se ženin, ki je imel že dve ženi, čisto lahko odpovedal tretji. Toda mladi ženin se ni niti zmenil za številne opomine in prigovarjanje, da naj se nikar v tretjč ne oženi. Kljub zgražanju javnosti je vzel tretjo ženo in je priredil nato veliko svatbeno pojedino. Na njegovo silno začudenje pa povabljeni svati niso hoteli ves dan ničesar zavžiti in tudi izpregovoriti nobene besede. Ko se je stemnilo, so zapustili brez slovesa gostoljubno hišo, kar pa odločnega mladega ženina ni prav nič motilo, da ne bi potem sam naprej proslavljal veselega dogodka v družbi vseh treh svojih žen.

Spalni in jedilni vozovi

Kdo ne pozna bleščečih se napisov na spalnih in jedilnih vozovih, iz katerih gle dajo čisto potniki, katere zavajajo ostali zemljani, ki se vozijo v vročini ali mrazu v tretjem razredu osebnih, ali mešanih vlakov. Večina teh voz je last Francoske družbe spalnih in jedilnih vozov, ki krožijo po vseh važnejših progah Evrope. Družba je finančno zelo močna ter ima nad 600 potovalnih pisaren, 12.000 nastavljencev vseh vrst od direktorjev pa do ženic, ki pometajo spalne in jedilne vozove. Nameščeni se rekrutirajo iz vseh narodov, po katerih progah vozijo družbini vozovi. Kolik je promet v teh vozih, se vidi iz letne bilance, ki pravi, da mora družba izločiti iz prometa vsako leto 200.000 kosov kozarcev, steklenic in porcelanastega orodja, ki je tako okrušeno, da ne more služiti več svojemu namenu. Večino tega posodja podari družba vsako leto raznim dobrodelnim korporacijam, ki so ga zelo vesele. Poleg tega je treba sleherni leto nabaviti kakih 13.000 kosov raznega perila, od največjih ruhih pa do najmanjših brisač. Družba je namreč na stališču, da mora biti vse perilo brezhibno in niti najmanj zašito in zakrpano.

Sport

Male športne vesti.

Španski nogometaši bodo gostovali v srednji Evropi in sicer nastopijo 23. avgusta v Budimpešti, 26. v Pragi, dve tekmi odigrajo v Italiji, štiri v Nemčiji in eventuelno tudi v Beogradu ali Zagrebu. Španci zahtevajo za vsako tekmo 100.000 Din!

Leo Sexton, član New York A. C. je postavil v metanju krogle s 16.51 m nov svetovni rekord. Stari rekord, ki ga je držal Nemec Hirschfeld, je znašal 16.04 m.

18letni prvak Norveške v desetboju Strand je s 7209 točkami postavil nov svetovni rekord.

Plavalno prvenstvo Avstrije, ki se je vršilo v Linzu je končalo s sledečimi rezultati: 200 m prosto Keltcher v času 2:30.6 (pri nas je plaval junior Wilfan 2:18.51); 100 m hrbtno: Koller 1:16.4 (Wilfan pa 1:14.8); 100 m prosto: Keltcher 1:04.4; 200 m prsno: Stein 2:58.8; 100 m hrbtno dame: Bratman 1:37 (naša juniorska Wimmer 1:29.2); 100 m prosto: Löwy 1:16 to je nov avstrijski rekord (pri nas je plavala Lampretova 1:15); štafeta 3x100 m mešano: Hakoah 4:26.7 (juniori Viktorije 4:29.8).

Danes je jugoslovenska lahkoatletska reprezentanca odpotovala v Pordubice na Masarykove igre. Naša reprezentanca je sestavljena iz gg. dr. Narančiča, Kollarja, Tučana, Buratoviča in Korčeta.

Prvi nemški venec na grobu Neznanege junaka v Parizu

Po odhodu državnega kancelarja dr. Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtissa, ki pomenja velik korak k zblizanju med Francijo in Nemčijo, je dospela v francosko prestolico močna delegacija nemškega pacifističnega društva. Vodil jo je eden izmed berlinskih županov, dr. Ostrovski, ki se je podal s tovariši na grob Neznanege junaka pod »Slavolokom zmage«, kjer so položili kot prvi Nemci krasen venec. Na vencu je bil trak v nemških državnih barvah z napisom: »Neznanege junaku svetovne vojne! Živela Francija! Živela Nemčija! Za večni mir!«

60 milijonov dinarjev za popravo zob

Znani nemško-ameriški dolarski milijonar Julij Rosenfeld je obvestil berlinsko občino, da poklanja milijon dolarjev za zgraditev velike, moderne klinike za zdravljenje zob. V tej kliniki, ki bo najmodernejše opremljena, bodo zdravili zobe samo otrokom od tretjega do 16. leta. V pismu, ki ga je poslal Rosenfeld berlinski občini, utemeljuje ta svoj korak s tem, da vidi v zdravih zobeh prvi pogoj za zdravo telo nemške mladine. Rosenfeld je poznan kot velik dobrotnik ter je odlikovan s celo vrsto redov za svoje človekoljubno delo.

Največji pomol na svetu

V Bremenu so zelo slovesno otvorili nedavno zgrajeni novi veliki pomol, ki je pravo gigantsko delo nemške tehnike. Pomol je 372 metrov dolg in 60 metrov širok ter 14 metrov globoko postavljen v morje. Za graditev so potrebovali 325.000 kubičnih metrov kamna in železobetona. Ob tem pomolu bodo lahko pristajali največji parniki sveta s tonažo do 70.000 ton.

Pred kosilom.

»Možek, bodi tako dober in pridi že k kosilu!« —

»Ali je že gotovo?« — »Seveda, čemu še vprašuješ, sicer te ne bi klicala.« — »To je vendar skoro nemogoče, saj še nisem zaduhal, da se je kaj prismođilo.«

Pileteta.

»Pomisli samo. Mirin mož je umrl pred 14 dnevi in vendar obiskuje Mira že koncerte in gledališče. Ali bi ti dragica tudi kaj takega storila, če bi jaz umrl?« — »Jaz? Izključenol. Kvečemu, če bi dobila od koga kako prosto vstopnico.«

Nosite praktično obutev.

39.-

Vrsta 4232-37.

Otrokom za igranje, skakanje in tekanje so ti čevlji neobhodno potrebni. Izdelani so iz čvrstega sivnega platna, se priležejo po nogi, lahki za nositi in čistiti, a vzdržljivi.

39

Vrsta 2941-00.

Otroške sandale iz mehke kože z gumijastim vzdržljivim podplatom in podpetnikom. Vašim ljubljencem, neobhodno potrebni. Otroški 39.-, ženski 49.-, moški 39.- Din.

V TOPLIH DNEH OBUJTE LAHKO, UDOBNO IN ZRAČNO OBUTEV. DA VAM NOGE NE OTEKAJO IN DA SE VAM NE POTIJO, VAM BO NAJBOLJE SLUŽILA PLATNENA OBUTEV IN LAHKE, ZRAČNE SANDALE. IMAMO BOGATO IZBIRO RAZNIH VZORCEV IN KOMBINACIJ. — ODPOČIJTE VAŠE NOGE V NAŠI UDOBNI POLETNI OBUTVI!

Rata

59.-

Vrsta 1145-06.

Lahki, zelo udobni čevlji iz platna v sivi barvi z močnim gumijastim podplatom. So zelo praktični za nošnjo cellega dne.

69.-

Vrsta 2195-57.

Platneni čevljički na zadrgo z nizkim podpetnikom. So iz belega ali rjavega ripsa. So lepi in udobni ter Vas bodo popolnoma zadovoljili.

69.-

Vrsta 3335-24.

Udoben, ženski platneni polčevlji z gumijastim podplatom in nizkim podpetnikom. Nosijo se ceji dan za izprehod in za delo.

39.-

Vrsta 4542-06.

Te smo pripravili za Vaše otroke z gumijastim podplatom in podpetnikom. Dovršeni so in lahki. Posebno lepo pristojajo beli in lahki letni obleki.

69.

Vrsta 2947-00.

Udobna in zračna obutev za vroče dneve. Z nizkim podpetnikom in z gumijastim podplatom. So zelo praktični.

M. Zevacovi

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

176

»V kletih. Včeraj ste zama poskušali odpreti kletna vrata, zaprla sem jih v trenutku, ko je gospodična Žileta uganila, da se nahajam v bližini. Že včeraj sem hotela govoriti z vami, pa si nisem upala. No, danes ni šlo drugače več, prvi izmed mojih vzrokov pa je ta, da bi bila zaradi vas sicer primorana umreti gladi...«

»Te besede je izrekla z neko mrzlično veselostjo. Nato se je obrnila k Žileti.

»No, gospodična. Kaj me res ne poznate več? Spomnite se hiše v Toulerijah... Ali se spominjate večera, ko so navali na hišo kraljevi ljudje? ... Jaz sem vas skrila in vas odvedla v ulico Sen-Deni, vas, viteza De Ragastana in kneginjo Beatrice.

»Oh, zdaj vas spoznam!« je vzklila Žileta.

»... Mati... res je! Gospa ni najina sovražnica... Ona me je rešila.«

Margentina je stopila k Magdaleni Feronovi, ki so jo naši čitatelji gotovo spoznali. Prijela jo je za roko.

»Bodite blagoslovljeni gospa,« je dejala z ganjenim glasom. »Ne samo, da mi niste sovražnica, marveč draga prijateljica ste mi, ker ste oteli mojega otroka... Oprostite mi, da sem vam pretila pravkar... Bodite dobrodošli... sedite k najini mizi.«

Že je bila Žileta pripravila stol za damo v črni obleki, ki je sedla in vzklila veselo:

»Tako! Najtežje je storjeno. Zelo sem se bala, predstaviti se vam; sama nisem vedela, kako naj storim to, kar sem vas le nerada prestrašila... Toda treba je bilo... Zmanikalo mi je bilo živčevja, prinesli pa mi ga ni bilo mogoče. To, da ste se nastanili tu, je prekrizalo moje račune...«

Kakor smo rekli, Magdalena Feronova je govorila veselo... toda cela ta veselost je bradko dirnila Žileto, ki se je spominjala, da je imela ta občutek že v hiši pri Toulerijah.

Toda z rahločutnostjo, ki je globoko genila Magdaleno, sta se tako Margentina kakor Žileta ves čas med večerjo ogibali vsakega vprašanja.

Po večerji je Magdalena vstala in rekla:

»Pokazati vam hočem najprej svoje stanovanje. Nato hočem odgovoriti na vprašanja, ki mi jih ne stavite v svoji preveliki vljudnosti, ki pa jih čitam v vaših očeh...«

Margentina in Žileta sta sledili dami v črni obleki brez strahu.

Šli sta za njo v klet in ona jima je pokazala, kje prebiva.

»Toda, tu je strašno vlažno« je vzklila Žileta.

»Precej,« je dejala Magdalena enostavno.

Margentina se je spomnila zdajci, da pokašljeva čudna ženska tu in tam s suhim kašljem in da je njeno lice sumljivo rdeče.

»Tu ne smete ostati,« je dejala v svoji globoki, sočutni ganjenosti. »Preselite se gor k nama... Stregla vam bom jaz — saj ste tudi vi oteli mojo hčer.«

Magdalenine oči so se zameglile.

Za hip se je zazdelo, kakor da se hoče vdati do brodejnemu genotju.

Ona, ki je kuhala v svojih mislih že cele mesece samo čustva, polna brezupne trpkosti, je čutila, kako se ji ogreva srce ob dotiku simpatije, ki ji jo izkazuje ta dve topli ženski duši.

Toda premagala je to genotje.

Njeno lice, prepadeno v prvem trenutku, je postalo zopet trdno kakor okamenelo.

Položila je svojo roko na Margentinino:

»Ali mislite res, da mi je kaj do življenja?«

To vprašanje in ton, v katerem je bilo zastavljeno, sta presenetila Margentino in Žileto.

»Ako vam je ostati v tem paviljonu,« je vzklila dekle, »potem ne dovolim, da prebivate v tej kleti. Uboga žena! Če bi le vedeli, kako vas pomilujem... In vendar so mi neznane vaše muke... Samo takrat... tam pri Toulerijah, sem čutila, da ste vredni vsega pomilovanja...«

»A jaz,« je dejala Margentina zamolklo, »sem čutila takoj takrat, da ste angelj...«

Nato je rekla naglo, kakor bi se bala, da je ne premaga ganjenost:

»Vrnimo se gor!«

»Ne prej, preden mi ne obljubite, da pridete stanovat gor, k nama dvema,« je dejala Žileta odločno.

»Ali hočete, pa naj bo,« je dejala Magdalena.

»Morebiti je res boljše tako!«

Ko so se vrnile, je nadaljevala Magdalena.

»Tri dni že prebivam v tej kleti. Z velikim trudom se mi je posrečilo, da sem prišla v park in dospela v ta paviljon, za kar se imam zahvaliti predvsem podkupljivosti nekega služabnika, ki sem ga pridobila za drag denar. Vse na svetu je treba plačati — najbolj pa še zvestobilo!«

Žileta je poslušala z začudenjem in s tajno grozo to žensko, ki je govorila tako preprosto o smelih rečeh, ki jih je bila dovršila.

»Ta človek,« je nadaljevala Magdalena Feronova, »bi mi moral prinesiti vsak večer živila za naslednji dan. Včeraj se je moral zelo zakasnit, ker ni mogel notri, ker ste bili zaklenili vrata. Mojo skrb si pa tudi lahko predstavljate, ko sem poslušala cele ure, kako hodite vidve sem ter tja, ne da bi vedela, s kom imam opraviti... Nazadnje sem prišla na vrh stopnjic, in ko sem

slišala vajin pogovor, sem bila pomirjena... Takšna je moja istorija...«

Nekaj minut je trajalo mučno molčanje.

»Zdaj se vprašujeta gotovo, zakaj sem se splazila skrivaj v park, zakaj se skrivam in kaj je moj namen, ki ga hočem doseči v Fontenbloškem gradu? Kaj ne da?... Vedeti hočete odgovor na strašna vprašanja, ki si jih jedva upam zastaviti sama sebi?«

Naslonjena na svojo mater, jo je poslušala Žileta z grozo in sočutjem. Margentina pa se je samo čudila.

»Poslušajte,« je nadaljevala Magdalena Feronova, »moje srce je tako polno bridkosti, da mi poka. Toliko časa sem trpela molče, da sem se naveličala molčanja in ga ne morem več prenašati...«

»Tolažili vas bova,« je rekla Žileta krotko in jo prišla za roko.

»Zame ni tolažbe,« je dejala Magdalena, majaje z glavo. »Izgubljena sem in obsojena... Duša in telo, vse, kar imam, se zvilja v meni v poslednjih krčih strašnega smrtnege boja...«

»Upajte, upajte,« je rekla Žileta, ki ni mogla zadrževati sočutne solze.

Ovila je Magdaleni roke okrog vratu in jo hotela poljubiti.

Toda Magdalena je vstala, sunila jo od sebe skoraj surovo, in prebledela kakor zid...

»Nesrečni otrok,« je dejala s temnim glasom trepečči Žileti, »kaj ste hoteli storiti! Ali ne veste, da si lahko nakopljete smrt, ako se me dotaknete!«

Margentina je viknila, prišla hčer in jo stisnila k sebi.

»Ne bojte se ničesar,« je povzela Magdalena in si potegnila z roko po čelu, ki je bilo mokro od znojnih srag »Zadošča vama... da se me dotikata čim najmanj mogoče... Kje sem se že prekinila? Ah, da, hotela sem vama povedati, po kaj sem prišla v fontenbloški grad...«

»Čemu bi se mučili tako,« je dejala Žileta. »Zame ja za mojo mater ste ubogo in trpeče bitje — mučenica, ki trpi žalostno usodo. To vam zagotavlja najino simpatijo in moje resnično prijateljstvo.«

»Kljub temu morate vedeti kako in kaj,« je odgovorila Magdalena s trdim glasom, »zakaj najini usodi sta spojeni za nekaj časa. In potrebno je, da vam to, kar jaz nameravam, ne bo škodilo.«

Molčala je dolgo, kakor da se zdaj obotavlja govoriti.

»Poslušajte,« je povzela zdajci, »kajne, da sovražite kralja Franca?«

»Bojim se ga, to je vse, kar čutim do njega,« je odgovorila Žileta trepetaje.

»A az ga sovražim,« je dejala Margentina.

(Dalje prih.)

Iščem prostorno sobo s štedilnikom z navedbo cene do 15. avgusta na ime: Ivan Volarič, Strossmaierjeva 11, Maribor. 2269

Redka prilika! Auto »Minerva« kupe 4 cilindri, registrovan, poraba 16 l bencina, popolnoma brezhiben, radi odpotovanja poceni na prodaj. Vprašati pri sobarici hotela »Zamorč«, Maribor. 2254

Soferiji! Kdo mi najde kupca za avtomobil, da ga prodam, dobi lepo nagrado! Natančnejše informacije pri sobarici hotela »Zamorč«, Maribor. Auto je v odličnem stanju. 2255

Učenca ali učenko s primerno šolsko izobrazbo, sprejme modna trgovina M. Šerec, Maribor, Aleksandrova cesta št. 23. 2270

Kuharica, snažna in poštena, ki samostojno kuha in opravlja tudi druga hišna dela se išče za 15. avg. Naslov v upravi lista. 2268

Sobo opremljeno z dvema posteljama oddam. Vicel, Gosposka ul. 5. 2257

Sobo z dvema posteljama iščeta dve gospodični. Ponudbe pod »Gospodični« na upravo. 2272

Spomnite se CMD!

zastopniki se sprejmejo

Kdor še ni čital knjige: MASELJ-PODLIMBARSKI:

GOSPODIN FRANJO

naj si jo takoj kupi pri

TISKOVNI ZADRUGI, MARIBOR ALEKSandrova C. 13